

[IPUB]

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO
w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 roku**

Tomaszów Mazowiecki, 2021 rok

Spis treści

Informacje ogólne o działalności Banku w 2019 roku.....	3
Podstawa prawna działania	3
Dane ogólne o Banku	3
Władze Banku	5
Organizacja wewnętrzna Banku.....	13
Przepisy prawa	16
Przyjęte normy (zasady) postępowania.....	16
Aktualna sytuacja finansowa Banku	20
Suma bilansowa.....	20
Główne pozycje aktywów	21
Główne pozycje pasywów.....	24
Fundusze.....	25
Wynik finansowy	26
Bankowość elektroniczna, płatności mobilne i karty debetowe	27
Wskaźniki finansowe i niefinansowe	28
Pozostałe informacje	29
Informacje dotyczące głównych czynników ryzyka i opis zagrożeń.....	30
Przewidywany rozwój Banku.....	39
Informacje dodatkowe.....	42

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim działając zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości i wytycznymi art. 111a Prawa bankowego, przedkłada Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku.

Informacje ogólne o działalności Banku w 2020 roku

Podstawa prawna działania

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim jest spółdzielnią prowadzącą samodzielnie i samorządnie swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności: Ustawy Prawo spółdzielcze, Ustawy Prawo bankowe, Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Statutu.

Dane ogólne o Banku

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim rozpoczął działalność 1 października 2000 roku i powstał z połączenia samodzielnie działających pięciu banków spółdzielczych w Będkowie, Budziszewicach, Inowłodzu, Ujeździe i Wolborzu. Spośród wymienionych banków trzy z nich: Będków, Ujazd i Wolbórz to banki o ponad 100-letniej historii. Nowopowstały Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim połączył doświadczenie i tradycję bankowości z nowoczesnym sposobem prowadzenia finansów. Obecnie bank, jako kontynuator idei i tradycji polskiej spółdzielczości bankowej jest przede wszystkim partnerem w realizacji przedsięwzięć mających na celu rozwój lokalnych środowisk, zapewnia bezpieczeństwo gromadzonych środków finansowych, a przede wszystkim jako bank uniwersalny, świadczy szeroki asortyment wysokiej jakości usług finansowych na lokalnym rynku, zapewniając kompleksowe zaspokojenie potrzeb i aspiracji miejscowej społeczności. Bank specjalizuje się w obsłudze klientów indywidualnych, firm, instytucji i rolników stawiając przy tym na profesjonalizm, wysoką jakość działania i realizację podstawowego celu: Liczysz się dla nas...

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez XX Wydział KRS przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi pod numerem KRS 0000186741, posiada numery Regon 000503103 i NIP 7730007538.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowiecki zrzeszony jest w SGB-Banku S.A. w Poznaniu na podstawie umowy zrzeszenia oraz przynależy do Spółdzielczego System Ochrony SGB.

Na podstawie art. 240 Prawa spółdzielczego Bank zrzeszony jest również w Związku Rewizyjnym Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim zgodnie ze Statutem działa na obszarze województwa łódzkiego oraz na obszarze powiatu grójeckiego, przysuskiego, piaseczyńskiego i m.st. Warszawy.

Przedmiotem działalności banku jest min.:

1. przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
2. prowadzenie innych rachunków bankowych,
3. udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku,
4. udzielanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z SGB-Bankiem S.A., gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku,
5. przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
6. operacje czekowe i wekslowe,
7. wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
8. nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
9. prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
10. pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
11. wydawanie kart płatniczych,
12. obejmowanie lub nabywanie akcji i prawa z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, przy czym każdorazowe

- objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody SGB-Banku S.A.,
13. dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
 14. nabywanie i zbywanie nieruchomości,
 15. świadczenie usług konsultacyjno – doradcze w sprawach finansowych,
 16. świadczenie innych usługi finansowych w zakresie wykonywania w imieniu i na rzecz SGB-Banku S.A. określonych w pełnomocnictwie tego banku operacji związanych z obsługą międzynarodowych i krajowych przekazów pieniężnych,
 17. świadczenie usług finansowych w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, na podstawie umowy agencyjnej,
 18. prowadzenie działalności społecznej i oświatowo - kulturalnej na rzecz swoich członków i ich środowiska.

Władze Banku

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- 1) Zebranie Przedstawicieli,
- 2) Rada Nadzorcza,
- 3) Zarząd,
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

Zebranie Przedstawicieli

Zasady dotyczące Zebrania Przedstawicieli Banku regulują § 19-26 Statutu Banku oraz przyjmowany na każdym zebraniu Regulamin obrad ZP.

Liczba oraz skład przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli odpowiadają zapisom Statutu Banku. Zebranie Przedstawicieli jest zwoływane przez Zarząd przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrotowego.

W dniu 10 lipca 2020 roku odbyło się Zebranie Przedstawicieli Powiatowego Banku Spółdzielczego, w którym uczestniczyło 47 na 50 uprawnionych do głosowania Delegatów. Tym samym nie zwołano ZP w terminie do 30 czerwca, jednak wynikało to z sytuacji pandemicznej w kraju i zezwała na to art. 90 Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i

zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 568).

Podczas Zebrania podjęto:

- Uchwałę nr 1 w sprawie wyboru Przewodniczącego Zebrania, Sekretarza oraz Członków Prezydium,
- Uchwałę nr 2 w sprawie przyjęcia porządku obrad,
- Uchwałę nr 3 w sprawie przyjęcia „Regulaminu Zebrania Przedstawicieli” oraz Instrukcji określającej szczegółowe „Procedury, które są obowiązujące dla organów statutowych Banku Spółdzielczego w zakresie udziału w obradach Zebrania Przedstawicieli Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim w okresie trwania epidemii COVID-19
- Uchwałę nr 4 w sprawie przyjęcia protokołu z ostatniego Zebrania Przedstawicieli
- Uchwałę nr 5 w sprawie powołania Komisji Mandatowo – Skrutacyjnej, Komisji Uchwał i Wniosków oraz Komisji ds. oceny odpowiedniości
- Uchwałę nr 6 w sprawie zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej
- Uchwałę nr 7 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności w 2019 roku
- Uchwałę nr 8 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2019 rok
- Uchwałę nr 9, Uchwałę nr 10, Uchwałę nr 11 i Uchwałę nr 12 w sprawie udzielenia Członkom Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków za 2019 rok,
- Uchwałę nr 13 w sprawie oceny kolegalnej Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim.
- Uchwałę nr 14 w sprawie podziału nadwyżki bilansowej banku za 2019 rok,
- Uchwałę nr 15 w sprawie określenia najwyższej sumy zobowiązań,
- Uchwałę nr 16 w sprawie przyjęcia zmian do „Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”.
- Uchwałę nr 17 w sprawie wyboru delegata na zjazd związku rewizyjnego w sprawie przyjęcia Polityki oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej,

- Uchwałę nr 18 w sprawie wyboru delegata na VII Kongres Spółdzielczości w Krajowej Radzie Spółdzielczej.
- Uchwałę nr 19 w sprawie uchwalenia kierunków działalności banku na 2020 rok.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Banku funkcjonuje na podstawie § 27-30 Statutu Banku oraz Regulaminu Działania Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim przyjętego przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/V/2018 z dnia 29.05.2018r. i zatwierdzonego przez Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 14/2018 z dnia 12.06.2018r., zmienionego przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 7/VI/2020 z dnia 04.06.2020r. i zatwierdzonego przez Zebranie Przedstawicieli uchwałą nr 16/2020 z dnia 10.07.2020r.

Rada Nadzorcza Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim działała w 2020 roku w składzie:

- Perka Adam – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Skoczył Marek – Z-ca Przewodniczącego,
- Żak Wiesław – Sekretarz Rady,
- Feja Stanisław – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,
- Bąbol Roman – członek,
- Bogusławski Andrzej – członek,
- Chała Danuta – członek,
- Dziuba Joanna – członek,
- Drózdź Janusz – członek,
- Karp Jerzy – członek,
- Piechota Tadeusz – członek,
- Pryczek Jadwiga – członek,
- Sadzińska Anna – członek,
- Szymczyk Janina – członek,
- Sobczyk Bronisław – członek.

Rada Nadzorcza pracowała zgodnie z przyjętym planem pracy na rok 2020. W roku sprawozdawczym odbyło się 5 protokołowanych posiedzeń. W posiedzeniach Rady Nadzorczej uczestniczył Zarząd banku a także Kierownik Zespołu ds. zgodności.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie Planu finansowego na rok 2020,
- zatwierdzenie ogólnego poziomu ryzyka banku,
- wybór pełnomocnika na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółdzielczej Grupy Bankowej S.A.,
- zatwierdzenie Planu compliance oraz zmian w matrycy funkcji kontroli,
- wyrażenie zgody na udzielenie kredytów dla osób wymienionych w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- zatwierdzenie planu pracy Rady Nadzorczej na 2020 rok,
- zatwierdzenie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2019 rok,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego banku za 2019 rok,
- dokonanie oceny stosowania przez bank Polityki Ładu Korporacyjnego w roku 2019,
- dokonanie oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- dokonanie oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- dokonanie oceny systemu zarządzania ryzykiem,
- dokonanie oceny polityki wynagrodzeń,
- przyjęcie Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za 2019 rok,
- dokonanie oceny realizacji strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- dokonanie oceny realizacji za rok 2019 Strategii działania Banku na lata 2019-2021,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji banku,
- nadzór nad realizacją założeń przyjętych w Planie finansowym,
- nadzór nad zapewnieniem adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- nadzór nad realizacją harmonogramu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po audycie przeprowadzonym przez IPS-SGB.
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- cykliczna analiza sytuacji banku, w tym również kredytów o obniżonej jakości, nadzór nad postępowaniem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępowaniem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,

- zatwierdzanie zmian w strategiach i politykach normujących pracę w banku,
- zapoznawanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,
- analiza działalności oddziałów banku,
- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami,
- przyjęcie a następnie złożenie Zebraniu Przedstawicieli sprawozdania rocznego z działania Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza w 2020 roku nie dokonała zmiany w składzie Zarządu banku, przy czym w dniu 30.01.2020 roku funkcję członka Zarządu ds. handlowych objął Pan Andrzej Janus, który powołany został na to stanowisko przez Radę Nadzorczą w dniu 16.12.2019r.

Powołany zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U z 2017 roku poz. 1089) na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 21 października 2017 roku Komitet audytu działał w 2020 roku w niezmiennym składzie:

- Chała Danuta – Przewodnicząca,
- Skoczylas Marek – Z-ca Przewodniczącego,
- Szymczyk Janina – Sekretarz.

Zadania Komitetu Audytu zostały szczegółowo określone w Regulaminie działania Komitetu Audytu uchwalonym przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/X/2017 w dniu 21.10.2017r. z późniejszymi zmianami, z których ostatnia została przyjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 6/VI/2020 z dnia 04.06.2020r. Organizacja pracy Komitetu oparta jest o opracowywane corocznie plany pracy. W 2020 roku odbyło się 5 protokołowanych posiedzeń Komitetu audytu. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu audytu należało:

- zaopiniowanie planu ekonomiczno-finansowego za rok 2019 i kwartalne monitorowanie jego wykonania,
- przyjęcie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2019 rok,
- współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego banku,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego banku za 2019 rok,

- udzielenie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w przedmiocie zatwierdzania raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, ryzyka braku zgodności oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- ocena efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności i ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń osób mających wpływ na profil ryzyka banku,
- ocena zgodności działania banku z Zasadami Ładu Korporacyjnego.
- nadzór nad realizacją harmonogramu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po audycie przeprowadzonym przez IPS-SGB.

Dla lepszego wykonywania zadań nadzorczych Rada Nadzorcza powołała Komisję Rewizyjną, do której zadań należy m.in. ocena działalności kredytowej i depozytowej, analiza kosztów w poszczególnych placówkach. Komisja Rewizyjna działała w składzie 5-osobowym, bez zmian w 2020 roku:

- Stanisław Feja – Przewodniczący,
- Janina Szymczyk,
- Jadwiga Pryczek,
- Bronisław Sobczyk,
- Danuta Chała

Zarząd

Zarząd w okresie sprawozdawczym działał w oparciu o Statut Banku oraz Regulamin pracy Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim przyjęty przez Zarząd uchwałą nr 28/2009 z dnia 26.02.2009r. zatwierdzony przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 2/2009 z dnia 06.03.2009r. z późniejszymi zmianami, ostatnia zmiana zatwierdzona przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 4/VI/2020 z dnia 04.06.2020r. Regulamin pracy Zarządu określa zakres, organizację, zasady pracy oraz sposób podejmowania decyzji przez Zarząd Banku. Ustalenia zawarte w Regulaminie pracy Zarządu zgodne są ze statutem, ustawą Prawo Spółdzielcze i wykluczają wewnętrzne sprzeczności między tymi aktami.

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim w okresie od 1 stycznia do 29 stycznia 2020 roku pracował w składzie:

- Mieczysław Grad – Prezes Zarządu,

- Krystyna Adaszkievicz – Z-ca Prezesa Zarządu ds. handlowych,
- Krzysztof Jabłoński – Z-ca Prezesa Zarządu ds. ekonomiczno – finansowych.

W okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana w składzie Zarządu. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 16 grudnia 2019 do Zarządu, po przeprowadzeniu indywidualnej oceny uprzedniej, powołano pana Andrzeja Janusa i powierzono mu z dniem 30 stycznia 2020 roku obowiązki Zastępcy Prezesa Zarządu ds. handlowych. Na tym samym posiedzeniu Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia z dniem 29 stycznia 2020 roku. rezygnacji pani Krystyny Adaszkievicz w związku z przejściem na emeryturę i jednocześnie dokonała odwołania jej ze stanowiska członka Zarządu.

W związku z powyższym, Zarząd banku od dnia 30 stycznia 2020 roku pracuje w składzie:

- Mieczysław Grad – Prezes Zarządu,
- Krzysztof Jabłoński – Z-ca Prezesa Zarządu ds. ekonomiczno – finansowych,
- Andrzej Janus – Z-ca Prezesa Zarządu ds. handlowych.

Działania Zarządu podlegają nadzorowi ze strony Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 61 protokołowanych posiedzeń Zarządu. Najważniejsze tematy będące przedmiotem obrad posiedzeń Zarządu dotyczyły:

- bieżącej realizacji oraz monitorowania założeń przyjętych w Planie finansowym, zapewnienia adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzonego w banku audytu IPS, opracowanie harmonogramu i jego realizacja,
- matrycy funkcji kontroli,
- wprowadzania nowych produktów i usług, podejmowania działań marketingowych oraz rozwoju placówek banku,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, wdrażaniu przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania banku z przepisami prawa,
- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- działań służących samodzielnemu utrzymaniu kapitału zapewniającego spełnienie wymogu połączonego bufora,
- spraw członkowskich,

- organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrania Przedstawicieli,
- spraw pracowniczych, w tym w obszarze szkoleń oraz polityki wynagrodzeń,
- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych,
- polityki rachunkowości,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- reklamacji, spraw sądowych.

Członkostwo w Banku

Członkami Powiatowego Banku Spółdzielczego mogą być osoby fizyczne mające pełną zdolność do czynności prawnych i mające miejsce zamieszkania lub zatrudnienia na terenie działania Powiatowego Banku Spółdzielczego lub osoby prawne mające siedzibę na terenie działania Powiatowego Banku Spółdzielczego. Wysokość jednego udziału to kwota 250 zł. Bank na dzień 31.12.2020 roku zrzeszał 5 559 członków w tym jedną osobę prawną. W okresie sprawozdawczym ubyło 63 członków i przybył 1 członek. Wysokość funduszu udziałowego na koniec roku 2020 wyniosła: 1 433,5 tys. zł.

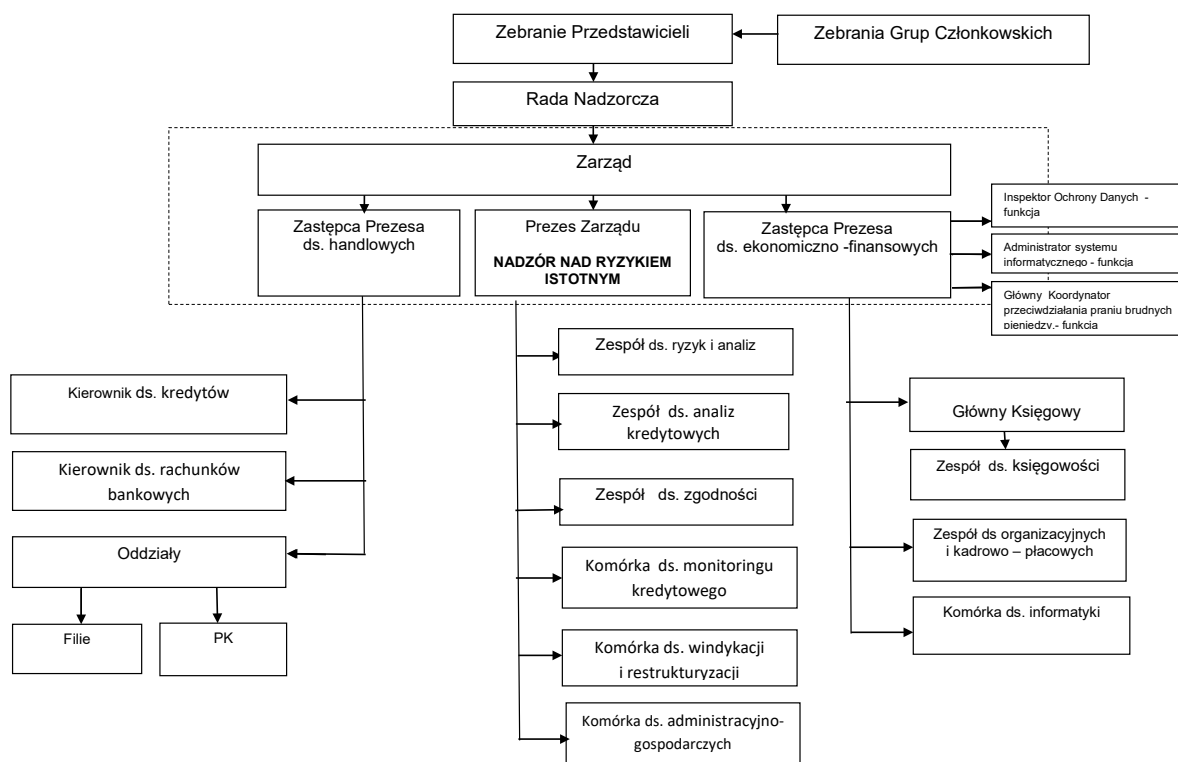
W rozbiciu na poszczególne jednostki organizacyjne stan ten przedstawia się następująco:

Placówka	Ilość udziałowców	Kwota udziałów w zł
Inowódz	287	75 250
Tomaszów Maz	83	23 000
Rzeczyca	478	125 250
Poświętne	425	107 000
Budziszewice	904	236 000
Wolbórz	884	224 000
Ujazd	837	225 500
Będków	577	144 250
Czarnocin	580	145 000
Rokiciny	504	128 250
RAZEM	5 559	1 433 500

Organizacja wewnętrzna Banku

Siedziba banku mieści się w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Handlowej 35/37. Działalność prowadzona jest w Centrali oraz 15 jednostkach położonych na terenie powiatów: tomaszowskiego, opoczyńskiego i piotrkowskiego. Jest to 6 oddziałów, 4 filie i 5 punktów kasowych. W okresie sprawozdawczym Nie zamykano ani nie otwierano nowych placówek.

Organizację wewnętrzną Banku określa Regulamin Organizacyjny w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim wraz ze Strukturą organizacyjną (stanowiącą załącznik do regulaminu), przyjęty uchwałą nr 10/III/2020 Zarządu Banku z dnia 25.03.2020r. Struktura organizacyjna, która przedstawia graficzną postać opisu słownego zależności w niej występujących została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 6/III/2020 z dnia 24.03.2020 r. i przedstawiała się następująco:

Poszczególnymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi kierują:

- Centralą – Zarząd banku,
- Oddziałami i Filiami – Dyrektorzy Oddziałów,
- Zespołami – Kierownicy / Koordynatorzy.

Członkowie Zarządu sprawują nadzór pionowy nad wyznaczonym obszarem działania banku.

Nadzorowi pionowemu ze strony Zarządu podlegają:

- Prezesowi Zarządu, któremu powierzono nadzór nad ryzykiem istotnym: Zespół ds. ryzyk i analiz, Zespół analiz kredytowych, Zespół ds. zgodności, Komórka ds. monitoringu kredytowego, Komórka ds. windykacji i restrukturyzacji oraz Komórka ds. administracyjno-gospodarczych.
- Zastępcy Prezesa Zarządu ds. handlowych: Kierownik ds. kredytów, Kierownik ds. rachunków bankowych, Dyrektorzy oddziałów,
- Zastępcy Prezesa Zarządu ds. ekonomiczno-finansowych: Główny Księgowy, Zespół ds. organizacyjnych i kadrowo-płacowych, Komórka ds. informatyki, a także Inspektor ochrony danych, Administrator systemu informatycznego oraz Główny koordynator ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Na koniec 2020 roku stan zatrudnienia wyniósł 91 pracowników. Stan zatrudnienia w porównaniu do 2019 roku zmniejszył się o 8 etatów.

W poszczególnych placówkach zatrudnionych było:

- Centrala – 27 osoby, w tym 3 osobowy Zarząd banku,
- Oddział Będków – 18 osoby,
- Oddział Budziszewice – 6 osób,
- Oddział Inowłódz – 12 osób,
- Oddział Tomaszów Maz. – 14 osób,
- Oddział Ujazd – 7 osób,
- Oddział Wolborz – 7 osób.

W banku wyodrębnionych jest 18 stanowisk kierowniczych, w tym w placówkach operacyjnych 8 stanowisk oraz w Centrali 10 stanowisk. Stanowiska kierownicze wraz z Zarządem stanowią 19,8% załogi. W banku funkcjonuje 5 stanowisk w 3 komórkach organizacyjnych podlegających bezpośrednio Członkowi Zarządu.

Spośród 91 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę:

- 86 osób pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 11 osób na umowy terminowe,
- 5 osób pracuje na niepełnych etatach.

W kadrze banku 61 na 91 pracowników, tj. 67 % posiada wykształcenie wyższe, przy czym w Centrali banku jest to 85% pracowników. Największy udział procentowy osób z wykształceniem wyższym jest w grupach wiekowych do 30, 40 i 50 roku życia, co ilustruje poniższa tabela:

Przedział wiekowy	Ilość pracowników	Wykształcenie wyższe	Udział % w przedziale
≤ 30	5	5	100%
31 - 40	30	28	93%
41- 50	18	16	89%
51- 60	30	9	30%
> 60	8	2	25%
Ogółem	91	61	67%

Polityka szkoleniowa banku realizowana była na podstawie planu szkoleń oraz elastycznego reagowania na bieżące potrzeby. W 2020 roku zostało zrealizowanych 142 tematów szkoleń, w których uczestniczyło łącznie 306 pracowników banku oraz 15 członków Rady Nadzorczej. W większości były to szkolenia zewnętrzne, organizowane przez wyspecjalizowane firmy i ośrodki szkoleniowe, w okresie pandemii, z uwagi na bezpieczeństwo pracowników, głównie w formie on-line. Potrzeba szkolenia wynika między innymi z konieczności wdrożenia w bieżącej pracy nowych oraz zmieniających się przepisów krajowych, jak również przepisów wynikających z wymogów unijnych. Koszt szkoleń w 2020 roku wyniósł około 38 tys. zł. Poniżej przedstawiony jest przybliżony udział poszczególnych obszarów tematycznych w kosztach ogólnych szkoleń pracowników:

Rodzaj szkolenia	Ilość	Struktura
Z zakresu kredytowania i oceny zdolności kredytowej	43	30%
Z zakresu zarządzania bankiem	20	14%
Z zakresu ryzyk bankowych	15	11%
Z zakresu księgowości i sprawozdawczości	14	10%
Z zakresu kadr	12	8%
Z zakresu działalności depozytowej	10	7%
Z zakresu IT i bezpieczeństwa informacji	9	6%
Z zakresu przeciwdziałaniu praniu pieniędzy	8	6%
Z zakresu RODO	7	5%
Z zakresu kontroli wewnętrznej	4	3%
Ogółem	142	100%

Przepisy prawa

Zakres działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim wyznacza Statut banku oparty, jak wspomniano na wstępie, na przepisach Ustawy Prawo spółdzielcze, Ustawy Prawo bankowe oraz Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Polityka rachunkowości banku powstała w oparciu o zapisy Ustawy o rachunkowości, Ordynacji podatkowej, Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz przedmiotowych rozporządzeń, w szczególności:

- Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków,
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków,
- Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Przyjęte normy (zasady) postępowania

Zarząd banku zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku i w związku z tym przyjął Politykę Ładu Korporacyjnego uwzględniając zasadę proporcjonalności wynikającą ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych. Polityka reguluje następujące obszary:

- Organizacja i struktura organizacyjna, w zakresie której w banku przyjęty jest Regulamin organizacyjny wraz ze strukturą organizacyjną. Pracownicy banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień poszczególnych komórek organizacyjnych poprzez publikację Regulaminu organizacyjnego w intranecie PBS. Bank wprowadził anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub

Rady Nadzorczej o nadużyciach. Bank stosuje plan zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.

- Relacja banku z udziałowcami, w ramach których bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji. W banku obowiązują przyjęte Zasady dobrych praktyk. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano uwag w zakresie relacji banku z udziałowcami.
- Zarząd ma charakter kolegialny. W świetle art. 22aa ustawy Prawo bankowe Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej banku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów banku. W roku sprawozdawczym w związku z przejściem na emeryturę, odwołano członka Zarządu ds. ekonomiczno-finansowych oraz członka Zarządu ds. handlowych, powołując w to miejsce nowych członków Zarządu. Wobec powyższego Rada Nadzorcza dokonała oceny wstępnej kandydatów na członków Zarządu przed powołaniem ich do Zarządu. Dokonano także oceny kolegialnej członków Zarządu w nowym składzie. W wyniku oceny stwierdzono, że wszyscy członkowie Zarządu posiadają niezbędne kwalifikacje do pełnienia swych funkcji. Ponadto stwierdzono, że indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu powodują, że Zarząd jako organ jest zdolny do zapewnienia efektywnego zarządzania we wszystkich obszarach działania banku. Obowiązki i uprawnienia Zarządu są jasno określone w formie pisemnej. Rada Nadzorcza posiada informacje na temat aktywności pozazawodowej członków Zarządu. Zarząd składa kompleksowe sprawozdania i informuje regularnie Radę Nadzorczą o elementach istotnych dla oceny sytuacji, ryzyku i wydarzeniach mających wpływ lub mogących mieć wpływ na działanie banku.
- Rada Nadzorcza. Członkowie Rady Nadzorczej banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania banku. W 2020r. Zebrania Grup Członkowskich dokonały oceny kwalifikacji poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Na podstawie dokumentacji z Zebrań stwierdza się, że wszyscy członkowie Rady posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania działalności banku. Ponadto Zebranie Przedstawicieli 10 lipca 2020 roku po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Rady oraz po zapoznaniu się ze sprawozdaniami z osiągniętej ilości punktów przez członków Rady Nadzorczej sporządzonymi w ramach postępowań kwalifikacyjnych przez Zebrania Grup Członkowskich stwierdziło, że Rada Nadzorcza jako organ jest zdolna do zapewnienia

efektywnego nadzoru we wszystkich obszarach działania banku. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały.

- Polityka w zakresie outsourcingu. W banku obowiązywała do 27.12.2020 „Procedura powierzania wykonywania czynności związanych z działalnością bankową w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”. Od 28.12.2020 obowiązuje w banku procedura „Zasady zarządzania ryzykiem outsourcingu w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, dostosowana do Wytycznych w sprawie outsourcingu (EBA/GL/2019/02 z dnia 25 lutego 2019 r.) oraz Stanowiska UKNF dotyczące wybranych zagadnień związanych z wejściem w życie Wytycznych EBA w sprawie outsourcingu i ich uwzględnianiem w działalności banków z dnia 16 września 2019.
- Kultura ryzyka i standardy etyczne. W banku przyjęto „Zasady kultury ryzyka”, zgodnie z którymi prawidłowa i spójna kultura ryzyka polega na wdrożeniu i stosowaniu odpowiednich polityk w zakresie ryzyka, dawaniu przykładów poprawnych działań, komunikacji celów i szkoleniom w zakresie ryzyka dla pracowników, a także stosowaniu odpowiedniego systemu motywacji, zachęcającego do prawidłowych postaw jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem.
- Konflikt interesów. W banku obowiązuje „Polityka zarządzania konfliktami interesów”.
- Polityka wynagradzania. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu. Zebranie Przedstawicieli przyjęło „Politykę wynagrodzeń członków organu nadzorującego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim” oraz ustaliło wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej adekwatnie do pełnionych funkcji. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne. Rada Nadzorcza przyjęła „Politykę wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim” oraz „Regulamin wynagradzania członków Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim”. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych

składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia. Wynagrodzenia członków Zarządu banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje są finansowane i wypłacane ze środków banku.

- Polityka informacyjna. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów, zapewniając udziałowcom i klientom banku równy dostęp do informacji. Na stronie internetowej banku została zamieszczona „Polityka informacyjna” oraz aktualne Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma wraz z oświadczeniem Zarządu, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka banku. Pozostałe informacje określone w Polityce są dostępne w Centrali oraz placówkach banku. Ponadto na stronie internetowej banku zamieszczono podstawowe informacje o banku, informacje w zakresie stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego, ujawnienie wynikające z art. 111a ustawy Prawo bankowe, a także informacje o zasadach składania reklamacji, skarg i wniosków. Bank ogłasza sprawozdanie z działalności banku oraz cały opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku. Na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431 – 455 rozporządzenia nr 575/2013.
- Polityka wprowadzania nowych produktów i usług oraz działalność promocyjna i relacje z klientami. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb klienta, a niezbędne informacje dotyczące produktu lub usługi finansowej, mające znaczenia dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby mieli możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią przed zawarciem umowy. W banku obowiązuje „Polityka handlowa” określająca swą treścią zasady działania banku w obszarze wpływania na postrzeganie banku lub jego produktów przez obecnych i potencjalnych Klientów, Interesariuszy oraz Społeczności lokalne, a także wspierania procesów sprzedażowych produktów banku lub produktów objętych kampanią promocyjną SGB przez komunikację zewnętrzną. Ponadto w banku od 22 kwietnia 2020 roku obowiązuje nowa procedura „Zasady wprowadzania nowych produktów w Powiatowym Banku

Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim” określające tryb wprowadzania produktów do oferty bankowej. Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji na podstawie przyjętych przez Zarząd „Zasad składania i rozpatrywania skarg i reklamacji”.

- Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne. W ramach systemu zarządzania funkcjonuje w banku system kontroli wewnętrznej. Bank posiada system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie jednostki organizacyjne. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Prezes Zarządu. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Pracownikom Zespołu ds. zgodności zapewniono możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą. Rada Nadzorcza systematycznie otrzymywała informacje o ryzykach zidentyfikowanych w działalności banku oraz o działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tymi ryzykami.

Aktualna sytuacja finansowa Banku

Rok 2020 będzie przez sektor bankowy niewątpliwie zapamiętany. Poziom stóp procentowych, jeszcze w 2019 roku określany mianem historycznie niskich, okazał się tylko wstępem do tego co wydarzyło się w 2020 roku. A wydarzyło się wiele. Wybuch pandemii koronawirusa w kraju i na świecie, zapoczątkowany w Polsce w marcu 2020 roku i trwający po dziś dzień, miał bardzo duży wpływ na kształtowanie się bilansu, a także rachunku wyników banku. Niska dochodowość aktywów spowodowana trzy-krotną obniżką stóp procentowych, była główną przyczyną potrzeby rewizji Strategii banku i planów finansowych. Wprowadzone korekty pozwoliły realnie wyestymować kształtowanie się wyniku finansowego na koniec 2020 roku w nowej gospodarczej rzeczywistości.

Suma bilansowa

Bank w 2020 roku realizował zadania określone w Strategii zarządzania Bankiem oraz wynikające z planu ekonomiczno-finansowego na rok 2020. Wartość sumy bilansowej na koniec grudnia 2020 roku w porównaniu do 31.12.2019 wzrosła o 62 671 tys. zł tj. o 15,8% i jest to wzrost większy o 5,9 punktu procentowego od zakładanego w planie finansowym. Głównym źródłem tak dynamicznego wzrostu sumy bilansowej był przyrost zobowiązań

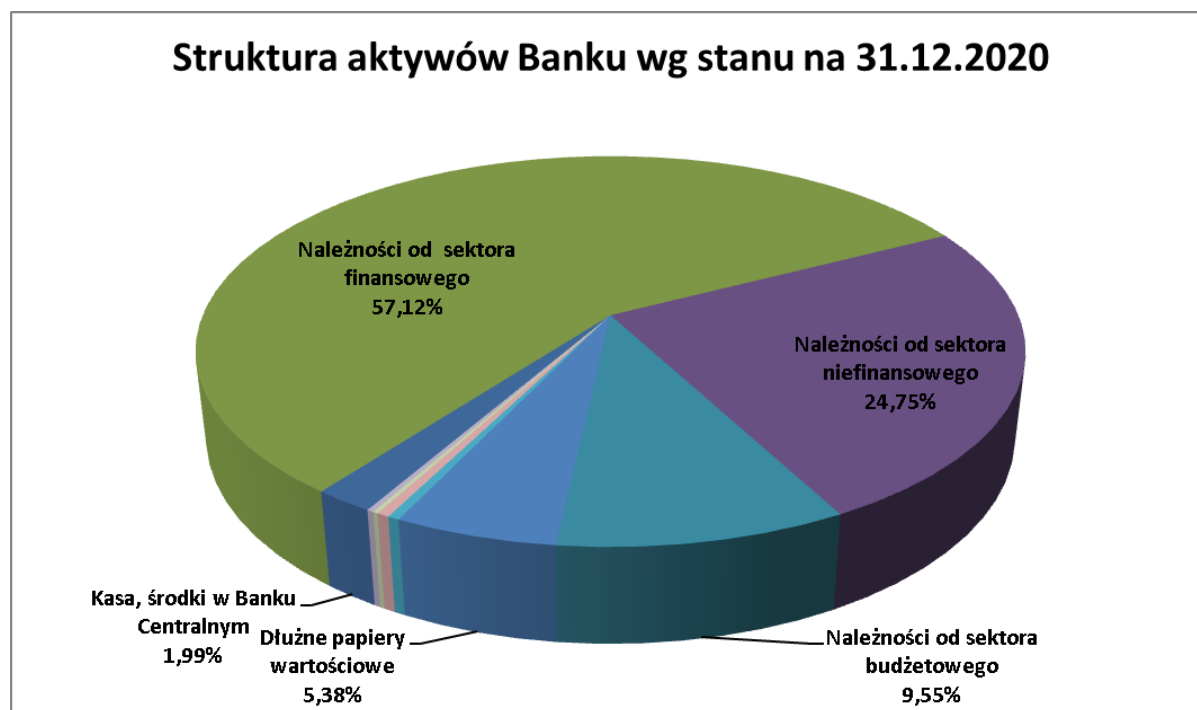
wobec klientów o 62 902 tys. zł, w tym od sektora niefinansowego o 42 517 tys. zł. Głównym powodem wzrostu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i budżetowego są dodatkowe Rządowe strumienie finansowe (Tarcza 1.0) przy jednoczesnym zahamowaniu poziomu inwestycji z powodu pandemii koronawirusa. Utrzymywanie się, od wielu lat, rosnącego trendu sumy bilansowej świadczy o ugruntowanej pozycji Banku na rynku lokalnym, który obdarzony jest przez Klientów zaufaniem.

Warto nadmienić, że gromadzone przez klientów w banku środki pieniężne są gwarantowane przez Bakowy Fundusz Gwarancyjny do kwoty 100 tys. EUR oraz stanowią podstawowe źródło finansowania kredytów.

Bank oferuje konkurencyjne oprocentowanie dla produktów depozytowych i kredytowych oraz kompetentną fachową i szybką obsługę klientów.

Główne pozycje aktywów

W strukturze aktywów Banku największy udział stanowią należności od sektora finansowego – 57,12%, kolejnymi pozycjami są należności od sektora niefinansowego – 24,75%, należności od sektora budżetowego – 9,55%, należności z tytułu papierów wartościowych – 5,38%. kasa – 1,99%, aktywa trwałe – 0,41%, inne aktywa – 0,8%,

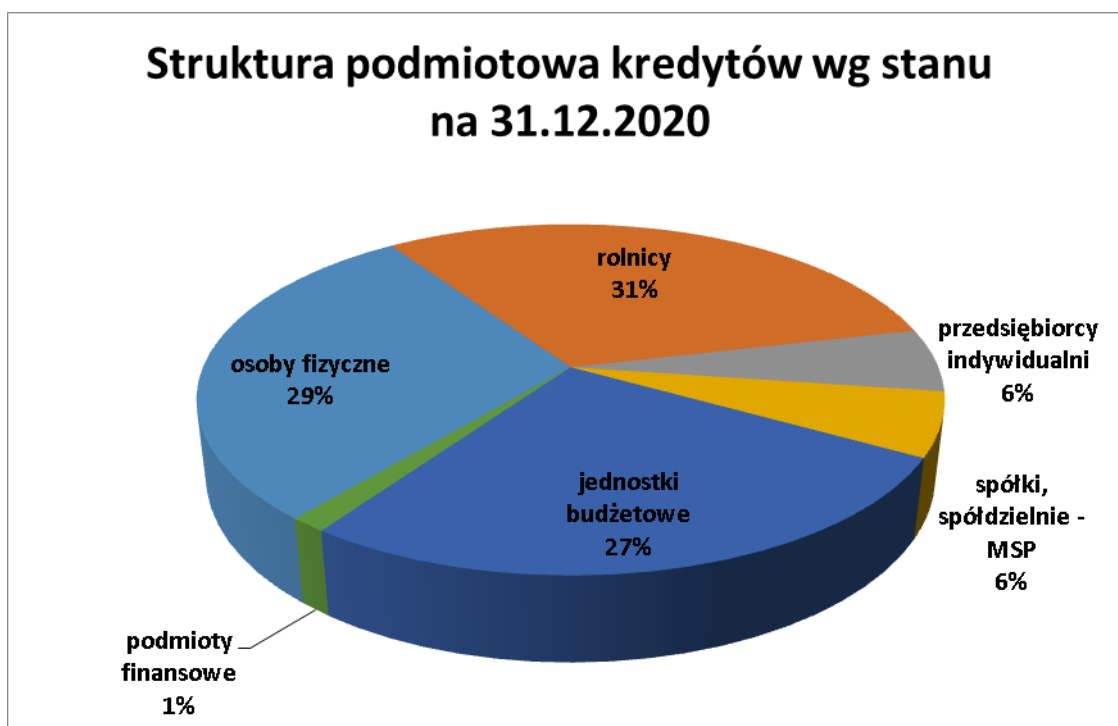

W stosunku do 2019 roku największą dynamikę stanowiły dłużne papiery wartościowe, z uwagi na zakup w czerwcu obligacji PFR w kwocie 24 mln zł. Udział należności od sektora finansowego w sumie bilansowej wzrósł o 13,54 punktu procentowego. Należności od sektora niefinansowego w sumie bilansowej w porównaniu do roku 2019 zmniejszyły się o 7,13 punktu procentowego. Udział sektora budżetowego w sumie bilansowej zwiększył się o 56,66 punktu procentowego. Pozostałe aktywa miały marginalny wpływ na kształtowanie się sumy bilansowej.

W marcu 2020 w wyniku przeglądu ekspozycji kredytowych postanowiono przenieść do ewidencji pozabilansowej bez umorzenia ekspozycje o wartości kapitału 2 135 tys. zł.

Kredyty ogółem (kapitał) wyniosły 164 393,4 tys. zł i w stosunku do roku 2019 wzrosły o 6 617 tys. zł. Wykonanie na dzień 31.12.2020 roku w stosunku do planu rocznego wynosi 104,51% i jest to wzrost o 7 095,4 tys. zł. do poziomu planowanego. Dynamika stanu kredytów 2020/2019 wynosiła 104,19%.

Struktura portfela kredytowego na koniec 2020 roku prezentowała się następująco:

Poniższa tabela przedstawia strukturę podmiotową portfela kredytowego

Wyszczególnienie	2019-12-31		2020-12-31		Dynamika	Zmiana struktury / wskaźnika
	stan w tys. zł	udział w %	stan w tys. zł	udział w %	r/r	r/r
		wskaźnik zagrożonych		wskaźnik zagrożonych		
osoby fizyczne	48 651	30,84%	48 282	29,37%	99,2%	-1,5%
w tym: zagrożone	716	1,47%	2 647	5,48%	369,7%	4,0%
rolnicy	57 394	36,38%	50 807	30,91%	88,5%	-5,5%
w tym: zagrożone	4 605	8,02%	3 522	6,93%	76,5%	-1,1%
przedsiębiorcy indywidualni	11 523	7,30%	9 574	5,82%	83,1%	-1,5%
w tym: zagrożone	2 181	18,93%	1 703	17,79%	78,1%	-1,1%
spółki, spółdzielnie - MSP	11 544	7,32%	9 685	5,89%	83,9%	-1,4%
w tym: zagrożone	509	4,41%	2 766	28,56%	X	24,2%
spółki, spółdzielnie - duże	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
podmioty niekomercyjne	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
jednostki budżetowe	27 954	17,72%	43 803	26,65%	156,7%	8,9%
w tym: zagrożone	0	0,00%	9	0,02%	0,0%	0,0%
inne	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
w tym: zagrożone	0	0,00%	0	0,00%	0,0%	0,0%
wartość portfela kredytowego (bez pozabilansu)	157 777	100,00%	164 393	100,00%	104,2%	

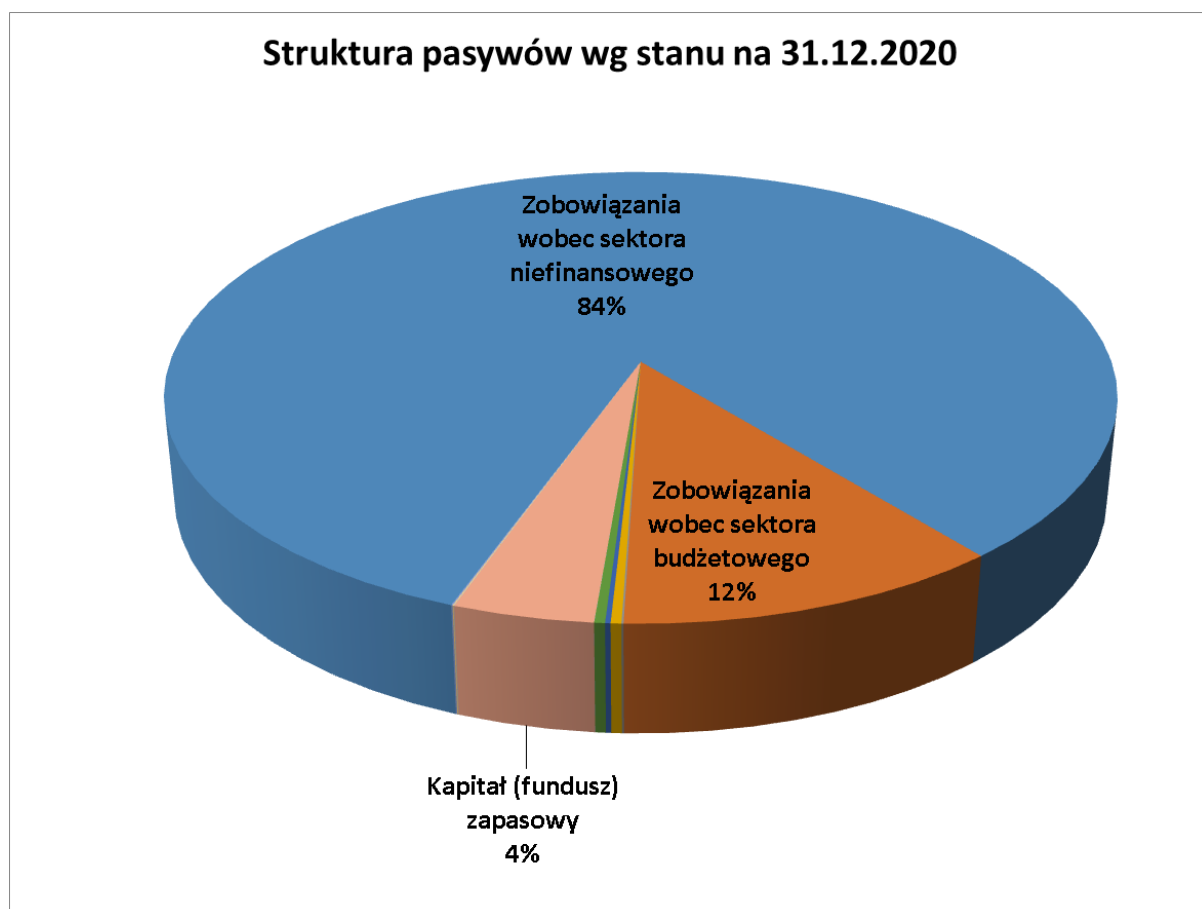
Należności zagrożone (kapitał) w porównaniu do 2019 roku wzrosły o kwotę 2 637 tys. zł i wyniosły 10 648 tys. zł (są to należności od sektora niefinansowego), co stanowi 6,48 % obligacji kredytowych. Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi wynosi na koniec 2020 roku 36,54%.

Bank posiada akcje Banku Zrzeszającego o łącznej wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2020 roku w wysokości 1 780,7 tys. zł. Udział w kapitale oraz w głosach na WZA nie przekracza 1%. Bank posiada udział w wysokości 1 tys. zł w Spółdzielczym Systemie Ochrony. Bank posiada także 300 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych (Serii D, emitowanych przez SGB Bank S.A. o łącznej wartości (z odsetkami) 301 tys. zł, a także obligacje 5 i 7 letnie Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. z gwarancją Skarbu Państwa o łącznej wartości (z odsetkami i premią) 24 389 tys. zł

Lp	AKTYWA	1	2	3	4	5
		STAN NA 2019-12-31	STAN NA 2020-12-31	dynamika [2/1]	zmiana kwotowo [2-1]	Struktura [2]
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	9 099,4	9 143,9	100,49%	44,5	1,99%
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redysk.					
III	Należności od sektora finansowego	230 818,7	262 071,3	113,54%	31 252,6	57,12%
IV	Należności od sektora niefinansowego	122 255,8	113 541,3	92,87%	- 8 714,5	24,75%
V	Należności od sektora budżetowego	27 961,4	43 804,2	156,66%	15 842,8	9,55%
VI	Należności z tytułu zakupionych pap. wart. z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu					
VII	Dłużne papiery wartościowe	301,7	24 689,6	8183,49%	24 387,9	5,38%
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	-				
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	-				
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	-				
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	1 780,7	1 780,7	100,00%	-	0,39%
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	-				
XIII	Wartości niematerialne i prawne	7,2	21,8	302,78%	14,6	0,00%
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	2 035,8	1 903,6	93,51%	- 132,2	0,41%
XV	Inne aktywa	655,4	805,4	122,89%	150,0	0,18%
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	1 225,8	1 050,8	85,72%	- 175,0	0,23%
	Suma aktywów	396 141,9	458 812,6	115,82%	62 670,7	100,00%

Główne pozycje pasywów

W strukturze pasywów Banku największy udział stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego – 83,53%, kolejnymi pozycjami są zobowiązania od sektora budżetowego – 11,41%, kapitały – 4,13%. W stosunku do 2019 roku udział zobowiązań sektora niefinansowego w sumie bilansowej zwiększył się o 12,48 punktu procentowego. Zobowiązania od sektora budżetowego w sumie bilansowej w porównaniu do roku 2019 zwiększyły się o 63,74% punktu procentowego.

Lp	PASYWA	1	2	3	4	5
		2019-12-31	2020-12-31	dynamika [2/1]	zmiana kwotowo [2-1]	Struktura [2]
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-			
II	Zobowiązania wobec sektora finansowego	-	-			
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	340 716,0	383 233,1	112,48%	42 517,1	83,53%
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	31 980,0	52 364,9	163,74%	20 384,9	11,41%
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych pap. wart.	-	-			
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wart.	-	-			
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	-	-			
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	287,5	277,9	96,66%	- 9,6	0,06%
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie	1 842,1	1 420,6	77,12%	- 421,5	0,31%
X	Rezerwy	648,1	719,2	110,97%	71,1	0,16%
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	391,5	481,9	123,09%	90,4	0,11%
	2. Pozostałe rezerwy	256,6	237,3	92,48%	- 19,3	0,05%
XI	Zobowiązania podporządkowane	-	-			
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 469,5	1 433,5	97,55%	- 36,0	0,31%
XIII	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (-)	- 21,2	- 20,9	98,58%	0,3	0,00%
XIV	Akcje własne (-)	-	-			
XV	Kapitał (fundusz) zapasowy	17 951,5	18 951,5	105,57%	1 000,0	4,13%
XVI	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	90,8	90,8	100,00%	-	0,02%
XVII	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	142,3	142,3	100,00%	-	0,03%
XVIII	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-			0,00%
XIX	Zysk (strata) netto	1 035,3	199,7	19,29%	- 835,6	0,04%
	Suma pasywów	396 141,9	458 812,6	115,82%	62 670,7	100,00%

Depozyty są podstawowym źródłem finansowania działalności Banku. Według stanu na 31.12.2020 roku wyniosły one 435 598 tys. zł i w stosunku do 2019 wzrosły 62 902 tys. zł. Depozyty stanowiły jednocześnie 95% sumy bilansowej. Wykonanie na dzień 31.12.2020 roku w stosunku do planu rocznego wyniosło 105,61% i jest to wzrost o 23 150 tys. zł. do poziomu planowanego. Dynamika stanu depozytów k/k wynosiła 102,62%. Struktura depozytów prezentowała się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019r. w tys. zł	Struktura	Stan na 31.12.2020r. w tys. zł	Struktura	Dynamika
Bieżące	290 181,5	78,0%	364 361,1	83,6%	125,6%
Terminowe	81 927,3	22,0%	70 944,4	16,4%	86,6%
RAZEM	372 108,8	100,0%	435 305,5	100,0%	117,0%

Tabela: Struktura terminowa depozytów

Fundusze

Fundusze własne (kapitał uznany) Banku na 31.12.2020 roku osiągnęły wartość 20 647,5 tys. zł w tym fundusz zapasowy 18 591,5 tys. zł., fundusz udziałowy 1 409,7 tys. zł., W porównaniu ze stanem na 31.12.2019 roku fundusze własne wzrosły o 949 tys. zł. (dynamika

104,82%). Osiągnięty współczynnik wypłacalności wyniósł 16,12% i spełnia wszystkie wymagania nadzorcze i ostrożnościowe.

W porównaniu do roku ubiegłego fundusze własne kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	1	2	3	4
	WYKONANIE	Realizacja		
	2019-12-31	2020-12-31	dynamika [2/1]	zmiana kwotowo [2-1]
FUNDUSZE WŁASNE (kapitał uznany)	19 698,1	20 647,5	104,82%	949,4
KAPITAŁ TIER I	19 623,1	20 572,5	104,84%	949,4
Kapitał podstawowy TIER I	19 623,1	20 572,5	104,84%	949,4
Kapitał zakładowy (fundusz udziałowy)	1 445,7	1 409,7	97,51%	-36,0
Kapitał zapasowy	17 951,5	18 951,5	105,57%	1 000,0
Kapitał rezerwowy				0,0
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	142,3	142,3	100,00%	0,0
Fundusz z aktualizacji wyceny (skumulowane inne całkowite dochody)	90,8	90,8	100,00%	0,0
(-) Wartości niematerialne i prawne	-7,2	-21,8	302,78%	-14,6
(-) Instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I				0,0
(-) Korekta funduszy własnych z tytułu AVA				0,0
(-/+) Inne pozycje lub korekty				0,0
Kapitał dodatkowy TIER I	0,0	0,0		0,0
Obligacje długoterminowe				0,0
(-/+) Inne pozycje lub korekty				0,0
KAPITAŁ TIER II	75,0	75,0	100,00%	0,0
Rezerwa na ryzyko ogólne	75,0	75,0	100,00%	0,0
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane				0,0
(-) Korekty instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych				0,0
(-/+) Inne pozycje lub korekty				0,0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0,0	0,0		0,0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	8 369,2	8 300,0	99,17%	-69,2
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	1 884,1	1 947,7	103,38%	63,6
Całkowity wymóg kapitałowy	10 253,3	10 247,7	99,95%	-5,6
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	128 166,3	128 096,3	99,95%	-70,0
Łączny współczynnik kapitałowy	15,37%	16,12%	104,88%	0,0
Współczynnik kapitału TIER I	15,31%	16,06%	104,90%	0,0
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	15,31%	16,06%	104,90%	0,0

Wynik finansowy

Zysk brutto został wypracowany w kwocie 609,5 tys. zł., tj. 98,31 % zysku planowanego.

W stosunku do 2019 roku zysk brutto był mniejszy o 1 039,3 tys. zł. (dynamika 36,97%).

Zysk netto został wypracowany w kwocie 199,7 tys. zł., tj. w wysokości

399,40% planowanego zysku netto. W stosunku do 2019 roku zysk netto był niższy o 835,6 tys. zł (dynamika 19,29 %).

Podatek dochodowy wyniósł 409,8 tys. zł. tj. 67% bilansowego zysku brutto. W stosunku do roku 2019 podatek był niższy o 160 tys. zł a dynamika 2020/2019 wyniosła 66,80%.

Jednocześnie podatek za rok 2020 był niższy

o 203 tys. zł. od zaplanowanego, co przedłożyło się na nad wykonanie wyniku finansowego netto.

Bankowość elektroniczna, płatności mobilne i karty debetowe

Od lipca 2019 bank rozpoczął udostępnianie swoim klientom usługi Google Pay i BLIK, Apple Pay i Garmin Pay. W okresie sprawozdawczym dostęp do płatności mobilnych poprzez BLIK skorzystało 267 nowych klientów banku, a łącznie korzysta z tej usługi 331 klientów

ILOŚĆ BLIK WYDANYCH DO 31.12.2020 ROKU		
Wyszczególnienie	BLIK	Struktura w %
Inowódz	25	7,55%
Tomaszów Mazowiecki	46	13,90%
Budziszewice	24	7,25%
Wolbórz	92	27,79%
Ujazd	49	14,80%
Będków	95	28,70%
Razem	331	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2020 roku liczba kart debetowych wydanych przez bank wyniosła 4076 sztuk. Bank wydawał karty debetowe firmowane zarówno logo Visa jak i MasterCard. Wszystkie karty posiadały funkcjonalność pozwalającą na wypłaty gotówkowe z bankomatów, jak i na obsługę płatności bezgotówkowych, w tym internetowych.

ILOŚĆ KART PŁATNICZYCH WYDANYCH DO 31.12.2020 ROKU				
Wyszczególnienie	Karty płatnicze dla klientów indywidualnych	Karty płatnicze dla klientów instytucjonalnych	Razem	Struktura w %
Inowódz	549	128	677	16,61%
Tomaszów Mazowiecki	583	74	657	16,12%
Budziszewice	338	79	417	10,23%
Wolbórz	810	181	991	24,31%
Ujazd	361	49	410	10,06%
Będków	745	179	924	22,67%
Razem	3 386	690	4 076	100,00%

Bank posiada sieć 15 własnych bankomatów, pozwalających na bezprowizyjną wypłatę gotówki, a w ramach zrzeszeń banków spółdzielczych bezpłatne wypłaty w sieci liczącej blisko 4.000 bankomatów.

W roku sprawozdawczym Bank obsługiwał również dwa systemy bankowości elektronicznej: eCorpoNet oraz eBankNet, a ilość podmiotów (osoby fizyczne i firmy) korzystających z tej formy bankowości to 4579.

Wskaźniki finansowe i niefinansowe

Bank w związku z przynależnością do Systemu Ochrony SGB jest zobowiązany przestrzegać podczas planowania i realizacji planu finansowego limity wynikające z postanowień zawartej Umowy Systemu Ochrony. Bank realizując plan finansowy na rok 2020 przestrzegał postanowień Umowy, a limity realizowane były następująco:

Wskaźnik	Wartość limitu	Wskaźnik Banku	Przestrzeganie limitu
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	min 10%	16,06%	TAK
Współczynnik kapitału Tier I	min 11,5%	16,06%	TAK
Łączny współczynnik kapitałowy	min 13,5%	16,12%	TAK
Dźwignia finansowa	min 3%	4,43%	TAK
Wskaźnik należności zagrożonych (brutto)	max 10%	7,66%	TAK
Wskaźnik orezerwowania	min 30%	36,54%	TAK
LCR	min 80%	428%	TAK
C/I	max 85%	83,43%	TAK
NSFR	min 100%	136,00%	TAK
Depozyty + fundusze własne / Kredyty + rzeczowy majątek trwały	min 105%	289,84%	TAK
Inwestycje finansowe / Fundusze własne	max 175%	118,80%	TAK
Zaangażowanie kapitałowe do Sumy bilansowej	min 0,5%	0,5%	TAK

Bank w 2020 roku nie realizował programu postępowania naprawczego, planu naprawy, planu ochrony kapitału czy wewnętrznego planu naprawy.

Wskaźniki banku na koniec 2020 roku kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	1	2	3
	WYKONANIE	Realizacja	ZMIANA [3-2]
	2019-12-31	2020-12-31	
Stopa zwrotu z aktywów - ROA	0,26%	0,05%	-0,21%
Stopa zwrotu z kapitału - ROE	5,28%	1,00%	-4,28%
Łączny współczynnik kapitałowy	15,37%	16,12%	0,75%
Wskaźnik kredytów zagrożonych (kapitał)	5,08%	6,48%	1,40%
Wskaźnik pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych	55,96%	25,54%	-30,42%
Wskaźnik kosztów operacyjnych - C/I	72,66%	86,96%	14,29%
Dochodowość aktywów (przychody ods./ śr. aktywa ods.)	3,26%	2,23%	-1,03%
Kosztowość pasywów (koszty ods./ śr. pasywa ods.)	0,40%	0,13%	-0,27%
Różnica oprocentowania (doch. akt. - koszt. pas.)	2,87%	2,10%	-0,76%
Marża odsetkowa (wynik ods./ śr. aktywa ods.)	2,88%	2,11%	-0,77%
Koszt ryzyka (różnica wartości rezerw/ kredyty ogółem)	1,43%	0,59%	-0,84%

Pozostałe informacje

W okresie od 23.11.2020 do 15.01.2020 w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim przeprowadzona była przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego inspekcja problemowa w zakresie jakości aktywów i zarządzania ryzykiem kredytowym. Obecnie Bank czeka na otrzymanie protokołu z inspekcji.

Ponadto bank informuje, że:

- w 2020 roku nie korzystał z kredytów zaciągniętych u innych podmiotów,
- nie korzystał z poręczeń udzielonych przez inne podmioty,
- nie posiada gwarancji udzielonych innym podmiotom,
- nie korzystał z gwarancji udzielonych przez inne podmioty,
- nie udzielał kredytów innym podmiotom finansowym,
- nie poręczał weksli,
- w zakresie obejmującym zobowiązanie banku do realizacji zobowiązań z tytułu prowadzonych rachunków bankowych ryzyko niewypłacalności jest niskie, a bank utrzymuje wskaźniki płynności na bardzo dobrym poziomie,
- nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego, mające wpływ na sytuację banku,
- nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego, wszelkie odpady, w tym odpady elektroniczne, odbierane są przez podmioty profesjonalnie zajmujące się recyklingiem, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obszarów IT.

Informacje dotyczące głównych czynników ryzyka i opis zagrożeń

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia nr 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) z dnia 26 czerwca 2013r. oraz Rozporządzeniami delegowanymi, postanowieniami zawartymi w uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego obowiązującymi w roku 2020, bank weryfikował i dostosowywał do zmian profilu ryzyka banku i otoczenia gospodarczego w którym działał, regulacje tworzące system zarządzania ryzykami.

Zarządzanie ryzykiem zostało zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami oraz komórkami i jednostkami organizacyjnymi.

Zespół ds. ryzyk i analiz identyfikował, limitował i monitorował ryzyka oraz gromadził dane, przetwarzał je, dokonywał pomiaru, jak również raportował Zarządowi i Radzie Nadzorczej banku informacje dotyczące podejmowanego przez bank ryzyka.

Przedkładane Radzie Nadzorczej syntetyczne informacje na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony był bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, dawały Radzie Nadzorczej podstawę do oceny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem w ramach sprawowanego przez nią nadzoru.

Zarządzanie ryzykiem opierało się na trzech uzupełniających się filarach:

Filar I – zagadnienia obejmujące zasady i wyniki wyliczeń dokonane na podstawie obowiązkowych metod wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, wynikające z Rozporządzenia nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zasady przestrzegania limitów koncentracji i limitu dużych zaangażowań, zgodnie z art. 395 Rozporządzenia CRR.

Filar II – wewnętrzny proces oceny ryzyk bankowych pod kątem adekwatności funduszy własnych, mający na celu ustalenie łącznie faktycznych nadzorczych i dodatkowych wymogów kapitałowych niezbędnych na pokrycie ryzyka zgodnego z profilem i skalą działalności banku i wielkością ryzyka. Proces przeglądu dokonywany był na podstawie obowiązujących przepisów, w tym w szczególności określonych w Rozporządzeniu nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. Parlamentu Europejskiego oraz obowiązujących uchwałach KNF dotyczących funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz według zasad zawartych w procedurze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Filar III (Dyscyplina Rynkowa) – bank ujawniał uczestnikom rynku aktualną i wiarygodną informację na temat profilu ryzyka oraz poziomu kapitału umożliwiającą ocenę działalności banku i uruchamiającą rynkowe mechanizmy dyscyplinujące, które uzupełniają i wspomagają działania nadzorcze.

Jako ryzyko istotne bank uznał te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego oraz rodzaje ryzyka wymienione w Dyrektywie CRD IV.

W roku 2020 na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny, do kategorii rodzajów ryzyka istotnego w działalności banku zostały zaliczone następujące ryzyka:

Ryzyko mierzalne:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko koncentracji zaangażowań,
- ryzyko biznesowe,
- ryzyko kapitałowe, w tym monitorowanie dźwigni finansowej,
- ryzyko modeli,
- ryzyko walutowe.
- ryzyko inwestycji

Ryzyko trudnomierzalne:

- ryzyko braku zgodności.

Ryzyko kredytowe

Bank stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego. Wdrażane i weryfikowane procedury w tym zakresie mają na celu zwiększenie efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenie działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela

kredytowego. Z przeprowadzanego procesu monitorowania sporządzane są okresowe analizy i oceny prezentowane Zarządowi banku i Radzie Nadzorczej.

Bank w celu ograniczania ryzyka kredytowego przyjął zasady i założenia polityki kredytowej obejmujące wprowadzenie zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów, odpowiednie procedury wewnętrzne i mechanizmy zabezpieczania przed nadmiernym ryzykiem, ustalenie norm ostrożnościowych, limitów dotyczących między innymi koncentracji dużych zaangażowań, koncentracji wynikającej z rodzaju przyjętych zabezpieczeń, koncentracji zaangażowań indywidualnie istotnych. Bank dokonuje oceny ryzyka ekspozycji kredytowych i zgodnie z obowiązującymi przepisami tworzy odpowiednie rezerwy celowe z tytułu ryzyka kredytowego. W 2020 roku na wszystkie kredyty zagrożone zostały utworzone rezerwy celowe w wymaganej przepisami wysokości. Kredyty zagrożone dotyczyły przede wszystkim sektora niefinansowego oraz jeden kredyt sektora budżetowego. Utworzone rezerwy celowe na kredyty zagrożone w ujęciu brutto stanowią 36,54% tych kredytów. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako ryzyko poniesienia bezpośredniej lub pośredniej straty spowodowanej niewłaściwymi lub wadliwymi działaniami pracowników, procedur wewnętrznych, systemów oraz przyczyn zewnętrznych. Bank analizuje i wycenia straty według podziału na straty: bezpośrednie, pośrednie, potencjalne, powiązane, odwrócone, rozciągnięte w czasie, prawie straty. Na podstawie ilości zdarzeń i wartości strat sporządzane zostają mapy ryzyka operacyjnego. W 2020 roku koszty ryzyka operacyjnego (po uwzględnieniu strat odwróconych) ukształtowały się na poziomie 286 tys. zł. Suma strat potencjalnych stanowiła 16% wskaźnika BIA ustalonego na 31 grudnia 2020 r. Akceptowalny poziom apetytu na to ryzyko w 2020 roku ustalony został na poziomie nieprzekraczającym 12% funduszy własnych banku. Straty potencjalne ukształtowały się na poziomie odpowiadającym 1,51 % funduszy własnych. Poziom ryzyka operacyjnego można zatem uznać za niski a proces zarządzania ryzykiem za prawidłowy. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Jako jeden z elementów ryzyka operacyjnego, w banku wdrożono w grudniu 2020 roku, dostosowane do Wytycznych w sprawie outsourcingu (EBA/GL/2019/02 z dnia 25 lutego 2019 r.) Zasady zarządzania ryzykiem outsourcingu w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim”, które określają zasady powierzania czynności podmiotom zewnętrznym sklasyfikowane jako outsourcing (w tym sklasyfikowane jako outsourcing

bankowy) oraz zasady zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem funkcji podmiotom zewnętrznym w ramach outsourcingu (ryzyko outsourcingu) z uwzględnieniem ogólnych ram dla outsourcingu chmury obliczeniowej. W ramach ryzyka outsourcingu bank zarządza tym ryzykiem poprzez monitorowanie ryzyka operacyjnego związane z powierzonymi funkcjami, monitorowanie ryzyka dotyczące podmiotu, któremu powierzył dane funkcje, monitorowanie ryzyko koncentracji wynikające z umów outsourcingowych.

Ryzyko stopy procentowej

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału. Ryzyko to dotyczy pozycji bilansowych zarówno o stałej jak i zmiennej stopie procentowej oraz niektórych pozycji pozabilansowych. Bank dokonuje analizy struktury bilansu pod względem kształtowania się oprocentowania poszczególnych aktywów, pasywów, rozpiętości odsetkowej. Ponadto przeprowadzane są testy warunków skrajnych dotyczące wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i zaktualizowaną wartość kapitału. Wyniki przeprowadzanych analiz i testów wykazują, że bank jest wrażliwy na ryzyko stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej utrzymuje się na wysokim poziomie. Wpływ na ten poziom mają niskie stopy procentowe, koncentracja aktywów uzależnionych od stawek bazowych oraz niski poziom rozpiętości odsetkowej (średnie oprocentowanie aktywów – średnie oprocentowanie pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych) wynoszący na koniec 2020 roku 1,71%. Limity w zakresie ryzyka stopy procentowej nie były przekraczane. Wpływ spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału wykazał jego zmianę na poziomie 635 tys. zł. Kwota ta stanowi podstawę do wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko płynności

Płynność finansowa jest to stała zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań banku. Nawet przy prawidłowym funkcjonowaniu banku, dobrej sytuacji ekonomiczno- finansowej może wystąpić niedobór płynności, gdy skumulowane wpływy będą mniejsze niż przewidywane wpływy w określonym przedziale czasu.

Ryzyko płynności w banku wynika z niedopasowania kontraktowych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, tj. w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów depozytami o krótszej

wymagalności, dlatego podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu banku, która umożliwia realizację określonych celów dochodowych, przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się banku z zobowiązań oraz przestrzeganiu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych). Realizując zapisy Uchwały 386 KNF bank zobowiązany był w roku 2020 do wyznaczania i monitorowania dwóch miar płynności: tj. współczynnika pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (M3) oraz współczynnika pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi (M4). Współczynniki te utrzymywały się na prawidłowym poziomie i na koniec roku wynosiły odpowiednio 2,59 i 1,73 (wobec minimalnego limitu 1%). Realizując zapisy CRR bank wyznacza i monitoruje wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR, pokazujący w jakim stopniu bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, wynikającą z braku równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności, która utrzymuje się przez okres 30 dni. Na koniec roku wskaźnik ukształtował się na poziomie 300,92% (limit minimalny 100%). Realizując dalsze wymogi rozporządzenia CRR, bank przeprowadzał w trybie kwartalnym kalkulację wskaźnika NSFR, który pokazuje w jakim stopniu bank zabezpiecza stabilne finansowanie w okresie długoterminowym zarówno w warunkach normalnych jak i skrajnych. Na 31 grudnia 2020r. wskaźnik wyniósł 128% (limit minimalny 111%). W ramach ryzyka płynności, bank przeprowadza testy warunków skrajnych zgodnie z obowiązującymi procedurami. W 2020 roku nie miało miejsca zagrożenie utraty płynności banku. Ogółem poziom ryzyka płynności można uznać jako niski. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji zaangażowań jest rozumiane jako ryzyko niewykonania zobowiązań przez pojedyncze podmioty lub grupy podmiotów w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań zależne jest od wspólnych czynników. Bank monitoruje wykorzystanie limitów koncentracji wynikających z Rozporządzenia CRR oraz wykorzystanie limitów wewnętrznych i ostrożnościowych wynikających z regulacji wewnętrznych.

Monitoringowi podlegają w banku limity ryzyka koncentracji w zakresie ryzyk: wynikających z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie, wynikających z zaangażowań wobec podmiotów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, wynikających z zaangażowań

zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, wynikających z zaangażowania w jednorodny instrument finansowy, wynikających z zaangażowań wobec podmiotów o których mowa w art. 79a ustawy prawo bankowe oraz art.395 CRR. Na koniec 2020 roku nie wystąpiły przekroczenia limitów wynikające z Prawa bankowego oraz Rozporządzenia CRR. W celu skuteczniejszego zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań bank przyjął dla nowo udzielanych kredytów limity niższe niż dopuszcza Dyrektywa CRR oraz Prawo bankowe. Nie wystąpiła konieczność tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka koncentracji zaangażowań. Raporty z oceny ryzyka przedkładane są zgodnie z SIZ Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe jest to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Może się ono pojawiać w obszarze wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia banku, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji. W celu oszacowanie wpływu niekorzystnych zmian w otoczeniu banku np. zmiany stóp procentowych, zmiany kursów walut, bezrobocie, inflacja na wynik finansowy, przeprowadzane są testy warunków skrajnych dla ryzyka biznesowego, oparte na założeniach spadku obciążenia kredytowego w dwóch wariantach 10% i 20% oraz drugi scenariusz zakładający spadek wyniku odsetkowego o 2% przy jednoczesnym wzroście o 2% kosztów działania banku i kosztów tworzenia rezerw celowych. Wyniki przeprowadzonych testów wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wskazują, że zmaterializowanie się przyjętych do testów założeń przełoży się na znaczny spadek wyniku finansowego. Wymóg kapitałowy na ryzyko biznesowe wyniósł 43,02 tys. zł. Ryzyko zostało przez Bank oszacowane jako wysokie. Bank podejmuje działania, które wykluczą zmaterializowanie się założeń przyjętych do testów.

Ryzyko kapitałowe

Głównym celem procesu zarządzania kapitałem jest stabilne utrzymanie adekwatności kapitałowej banku w długim okresie poprzez zapewnienie właściwego procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka kapitałowego.

Zgodnie z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w zakresie rachunku funduszy własnych banku, kapitał banku jest prezentowany w podziale na: kapitał Tier I, kapitał Tier II, fundusze własne ogółem będące

sumą kapitału Tier I i Tier II, uznany kapitał będący sumą kapitału Tier I i Tier II, przy czym kapitał Tier II jest równy lub mniejszy niż 1/3 kapitału Tier I.

Na kapitał Tier I składają się: kapitał podstawowy Tier I oraz kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał podstawowy Tier I tworzy:

- a) fundusz udziałowy wykazywany w ramach korekt okresu przejściowego,
- b) kapitał rezerwy będący sumą funduszu zasobowego i rezerwowego,
- c) fundusz na niezidentyfikowane ryzyko w działalności banku,
- d) fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych,
- e) wartości niematerialne i prawne.

W rachunku kapitałowym banku nie występuje kapitał dodatkowy Tier I. Kapitał Tier II banku obejmuje rezerwę na ryzyko ogólne w kwocie 75 tys. zł. Kapitał uznany (fundusze własne) banku na dzień 31.12.2020r. wynosił 20 648 tys. zł. i stanowił podstawę do wyliczenia współczynników kapitałowych. Kapitał podstawowy Tier I wynosił 20 573 tys. zł.

Współczynniki kapitałowe banku na dzień 31.12.2020r. ukształtowały się następująco:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (Cet 1) –16,06%,
- współczynnik kapitału Tier – 16,06%,
- całkowity współczynnik kapitałowy – 16,12%.

Bank w ramach ryzyka kapitałowego monitoruje ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych. W banku w 2020 roku obowiązywał limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3%. Na koniec roku wskaźnik dźwigni w banku wyniósł 4,66%

Wewnętrzny wymóg kapitałowy na poszczególne ryzyka w banku przedstawia się następująco:

Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I – razem 10 248 tys. zł w tym:

- ryzyko kredytowe – 8 300 tys. zł
- ryzyko operacyjne – 1 948 tys. zł

Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru II – razem 2 306 tys. zł w tym:

- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – 635 tys. zł
- ryzyko biznesowe – 43 tys. zł,
- ryzyko kredytowe – 1 628 tys. zł.

Łączna alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I i Filaru II wynosi 12 554 tys. zł. Współczynniki kapitałowe na dzień 31.12.2020r. spełniały wszystkie wymagania nadzorcze.

Ryzyko modeli

Bank, realizując zapisy Rekomendacji W Komisji Nadzoru Finansowego wprowadził Politykę zarządzania ryzykiem modeli oraz Zasady zarządzania ryzykiem modeli. Realizacja polityki zarządzania ryzykiem modeli przebiega prawidłowo. W banku prowadzony jest rejestr modeli oraz stosowanych metod, z uwagi na potrzebę ograniczania ryzyka operacyjnego. Oba rejestry są aktualizowane po stosownych przeglądach i aktualizacjach metod i modeli. W ramach przeglądów aktualizowane są również regulacje wewnętrzne powiązane ze stosowanymi metodami. Pracownicy banku zarządzający metodami uczestniczą w odpowiednich szkoleniach. Dotychczasowe analizy przeprowadzane przez Zespół ds. ryzyk i analiz nie wykazały wadliwego funkcjonowania metod stosowanych w banku, a co najważniejsze, nie wygenerowały również strat finansowych czy niefinansowych. Bank nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego w ramach tego ryzyka.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w działalności banku to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej na skutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. Ryzyko to związane jest z niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej jak również z zawartymi transakcjami, tj. zmiana kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem, w którym otrzymywana jest płatność. Cele banku w ramach działalności walutowej obejmują obsługę klientów w zakresie posiadanych uprawnień walutowych oraz zapewnienie kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem banku zrzeszającego. Bank nie udziela kredytów w walutach obcych.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku aktywa walutowe w przeliczeniu na PLN wyniosły 338,11 tys. zł i stanowiły 0,07% aktywów banku. Całkowita pozycja walutowa wyniosła 52,1 tys. zł i stanowiła 12,6% limitu ustalonego na 2% funduszy własnych, w związku z czym

bank nie tworzy kapitału regulacyjnego na ryzyko walutowe. W ramach ryzyka walutowego przeprowadzane są testy warunków skrajnych polegające na zbadaniu wpływu zmiany kursów walutowych o 30% na wynik finansowy. Testy wykazały, że w przypadku zrealizowania się przyjętych założeń suma strat potencjalnych dla pozycji walutowych wyniosłaby 15,6 tys. zł. w związku z czym bank nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. W ocenie Zarządu skala działalności walutowej banku jest znikoma, a ryzyko walutowe niskie.

Ryzyko inwestycji

Ryzyko inwestycji to niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej na skutek nie osiągnięcia oczekiwanych korzyści ekonomicznych z zakupionych instrumentów finansowych. Występuje gdy zrealizowana stopa dochodu z inwestycji różni się od stopy zwrotu oczekiwanej przez inwestora. Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, nie może przekroczyć 175 % funduszy własnych Banku, przy czym nadwyżka ponad limit 150% FW, czyli kwota 25% funduszy własnych może być wykorzystana tylko do inwestowania w aktywa o wadze ryzyka 0%. Bank za pośrednictwem banku zrzeszającego w roku 2020 zakupił obligacje wyemitowane przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. w łącznej kwocie nominalnej 24 000 000 zł i stanowią 5,3% aktywów ogółem. Obligacje objęte gwarancją Skarbu Państwa, są papierami niskiego ryzyka, gdyż waga ryzyka wynosi dla nich 0%. Nie zwiększają ryzyka kredytowego ani kapitałowego – nie wpływają na współczynnik wypłacalności. Kwalifikowane są jako papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych wskazują na bezpieczny poziom ryzyka inwestycji. Ryzyko inwestycji w 2020 roku ocenione zostało jako niskie.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności dotyczy ograniczenia strat finansowych i niefinansowych spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych banku z regulacjami zewnętrznymi lub nie przestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz ograniczenia występowania ryzyka prawnego i operacyjnego, które stanowią podstawę występowania ryzyka braku zgodności.

W banku funkcjonuje Zespół ds. zgodności, który dokonuje oceny tego ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wystąpiły w banku niewielkie finansowe skutki braku zgodności w

kwocie 312,74 zł. Zdarzenia wpisane do rejestru naruszeń compliance nie wpłynęły negatywnie na reputację banku oraz nie spowodowały wystąpienia sankcji prawnych lub regulaminowych.

W celu podniesienia kwalifikacji i ograniczania błędów wynikających z bieżącej pracy, pracownicy poszczególnych obszarów działania banku kierowani byli na szkolenia.

W celu ograniczenia ryzyka braku zgodności, bank współpracuje z biurem prawnym, które na bieżąco interpretuje kierowane zapytania prawne.

Ryzyko braku zgodności w 2020 roku ocenione zostało jako niskie. Raporty z oceny przedstawiane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej zgodnie z SIZ.

Przewidywany rozwój Banku

W ocenie Zarządu sytuacja ekonomiczno-finansowa Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim jest stabilna, o czym świadczą podstawowe wskaźniki ekonomiczne, takie jak: suma bilansowa, poziom kapitału i współczynniki kapitałowe. Zarówno suma bilansowa jak i zobowiązania z tytułu zgromadzonych środków wykazują tendencję wzrostową. Niestety 2021 rok w związku z panującą epidemią koronawirusa w Polsce i na świecie, a także w związku z historycznie niskimi stopami procentowymi, stawia bank przed trudną misją realizacji założonych celów ekonomicznych. Zarządzanie finansowe w dobie kryzysu i ograniczeń w sferze kulturowej i gospodarczej będzie wyzwaniem nie tylko naszego banku ale całego sektora finansowego. Spadek prognozowanego obliża, ryzyko pogorszenia sytuacji ekonomicznej kredytobiorców a także spadek możliwy dalszy spadek stóp procentowych nawet ujemnych, wskazują Zarządowi banku potrzebę podejmowania działań zmierzających do optymalizacji funkcjonowania modelu biznesowego banku, a także zabezpieczenia się przed ryzykiem. Perspektywa potrzeby ograniczenia negatywnych skutków materializacji ryzyka kredytowego jest jedną z głównych przesłanek przy planowaniu finansowym na rok 2021. Na realizację zamierzonych celów banku w 2021 roku będą miały wpływ czynniki zewnętrzne takie jak:

- dalsze kształtowanie stóp procentowych ustalanych przez Radę Polityki Pieniężnej, co bezpośrednio przekłada się na poziom dochodów i kosztów odsetkowych w banku,
- obciążenia na rzecz instytucji zewnętrznych,

- nakładane na banki nowe obowiązki wynikające z wprowadzanych przepisów, które wymagają ze strony banku dodatkowych nakładów finansowych na informatykę oraz szkolenia pracowników,
- utrzymująca się niepewność dotycząca perspektyw globalnej koniunktury związaną między innymi z trudnym do oceny wpływem rozprzestrzeniania się koronawirusa na aktywność gospodarczą.

W dobie kryzysu epidemiologicznego nadrzędnym zadaniem banku jest i będzie bezpieczeństwo pracowników banku, jego klientów i utrzymywanie zaufania na wysokim poziomie, na które wpływ będzie miało stabilne funkcjonowanie w niestabilnych czasach.

Bezpośrednim wyznacznikiem działalności banku w 2021 roku będzie opracowany i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą plan finansowy Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim na rok 2021.

Przyjmując założenia do planu na 2021 rok bank wziął pod uwagę prognozy dotyczące m.in: koniunktury gospodarczej, stopy bezrobocia, inflacji, stopy referencyjnej, stóp WIBID, WIBOR. Planuje się:

- wzrost funduszy własnych z tytułu nadwyżki bilansowej,
- zwiększenie efektywności działania banku, w tym redukcja kosztów działania,
- zorientowanie na udzielanie kredytów krótkoterminowych i średnioterminowych, szczególnie dla podmiotów dotychczasowo nie korzystających z usług banku.
- rozwój bankowości elektronicznej, w tym elektronicznych kanałów sprzedaży usług bankowych.
- osiągnięcie wyniku finansowego brutto na poziomie 0,15% sumy bilansowej.

W 2021 roku planuje się wdrażanie nowych produktów i usług bankowych, a w szczególności:

- współpraca z bankiem zrzeszającym w zakresie wprowadzania produktów oferowanych w ramach wspólnych kampanii promocyjnych
- kontynuowanie współpracy z firmą SGB Leasing, w celu finansowania potrzeb klientów w formie leasingu,
- wdrożenie produktów kredytowych bezpro wizyjnych, dla nowych klientów, nastawionych na ekologię,
- rozwój elektronicznych kanałów dystrybucji, w tym aplikacji mobilnej

W 2021 roku bank będzie kontynuował modernizację i wymianę sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Z zadań remontowych i inwestycyjnych, z uwagi na panującą pandemię, planuje się dokończyć remont w Wolborzu, pozostałe wydatki – w ramach potrzeb – stąd planuje się wydatki na remonty budynków i lokali banku oraz zakup rzeczowych środków trwałych w łącznej kwocie około 150,0 tys. złotych. Na nakłady na informatykę tj. zakup oprogramowania, serwisy (np. serwisy bankomatów, serwisy programowe, opłaty za CPD, zakup programów, komputerów, drukarek itp.) przeznaczona jest kwota w wysokości 800,0 tys. zł;

Rada Nadzorcza i Zarząd banku będą realizować założoną politykę zgodnie z opracowaną Strategią zarządzania Bankiem.

Plany na 2021 rok, podobnie jak wszystkie tego typu założenia obarczone są pewnymi błędami i możliwe są przeszacowania lub niedoszacowania z uwagi na to, że czynniki mające wpływ na działalność Banku, np. konkurencja na obsługiwanym rynku, sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorców i związana z tym klasyfikacja i poziom rezerw celowych czy poziom stóp procentowych ulegają zmianom i często znacznie odbiegają od zakładanych w planach czy różnego rodzaju analizach.

W banku jest i nadal będzie prowadzony proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. W tym celu funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem jest systematycznie dostosowywany do dynamiki rozwoju działalności banku i nieustannie doskonalony poprzez zmiany w obowiązującym regulaminie organizacyjnym, a tym samym w sposobie organizacji zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający rozdzielnie funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej.

Zarząd nie planuje wypłaty dywidend z zysku 2020 roku. Zarząd banku zawnioskuje do Zebrania Przedstawicieli, aby około 90% wypracowanego zysku netto za 2020 rok przeznaczyć na fundusz zasobowy.

Informacje dodatkowe

W związku z art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997r., niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

<p>1.1) informacje o jego działalności w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy;</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zawierają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę, charakter i lokalizację geograficzną działalności; 2) obrót w danym roku wykazywany w sprawozdaniu finansowym; 3) liczbę pracowników w przeliczeniu na pełne etaty; 4) zysk lub stratę przed opodatkowaniem; 5) podatek dochodowy; 6) otrzymane finansowe wsparcie pochodzące ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016r. poz. 1436). 	<p>Nie dotyczy</p> <p><i>Bank działa tylko na terenie Polski</i></p>
<p>1.2) informację o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej;</p>	<p>0,05%</p>
<p>1.3) informację o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów o których mowa w art. 141f ust. 1, albo o braku takiej umowy.</p>	<p>Nie dotyczy</p>

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 roku zostało sporządzone w oparciu o pełną sprawozdawczość finansową Banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości.

Sporządził: Krzysztof Jabłoński

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim:

.....
Prezes Zarządu – Mieczysław Grad

.....
Zastępca Prezesa Zarządu – Krzysztof Jabłoński

.....
Zastępca Prezesa Zarządu – Andrzej Janus

Tomaszów Mazowiecki, 23 kwietnia 2021r.